

LBRIS

We know
books

MIRCEA BĂRSILĂ

Vise
Reverii
Vedenii

Cluj-Napoca
2022

Renegare / 5
Rugăciune / 6
Pean / 7
Rochia / 8
O dimineață neagră / 10
Ora închiderii / 11
Agrafe de argint / 12
Thalassa / 13
Dimineață de vară / 17
Vise, reverii, vedenii / 18
O săptămână întreagă / 19
Dovezi / 20
O coajă uscată de pâine / 21
Un vânt puternic și rece / 22
În vreme de secetă / 23
Cei trei magi / 24
Ar trebui să dau cu banul / 25
Pantofi albi / 26
Nu știu / 27
Un mic secret / 28
Psalm / 29
Femei / 30
Domnișoara de la circ / 31
Sub scară / 32
Cifre scrise cu sânge / 33
Lumina lunii / 34
Priana / 35
Alte vremuri / 36
Intense pregătiri / 37
Printr-un oraș, într-un vis / 38
Seara / 39
Înainte de culcare / 40
În verile toride / 41
Toamnă / 42
Frăguțe roșii / 43

Toiagul infrunzit /	44
Așteptare /	45
Ziua de ieri /	46
Pastel /	47
Elegie /	48
Un nasture roșu! /	49
Dogmatica țărăină /	50
Un ban... /	51
Violonista /	52
Aurul din munți /	53
Zi de zi /	54
Poem /	55
Ritual vesperal /	56
Descântec /	57
Mirosuri de parfumuri scumpe /	58
Adaptarea la realitate /	59
El /	60
Caravana cinematografică /	61
Copacul de la fereastră /	62
Printre poeți /	63
Sertare suprapuse /	64
Cele mai mici locomotive /	65
Această poveste /	66
Ritual /	67
Astăzi /	68
Pasărea din mintea pisicii lui Klee /	69
Ora verde /	70
Versete /	78
Semn rău /	79
Dialog /	80
Declin /	81
De vorbă cu arborii /	82
Viața din viața mea /	83
*** (Și ce-ți mai rămâne după lacrimi?) /	84
Șerpii și râmele /	85
Film interzis /	86
Câțiva stropi de sânge /	87

LBRIS | We know books

Într-o zi / 88

Strada pe care locuiesc / 89

Aici... / 90

Saeculum / 91

O alergare argintie / 96

Prea târziu / 97

Nu scriu decât în momentele când uit să mai fiu trist.

Uit de șobolanii hambarelor cu boabe de porumb și de grâu,
de imaginarii șerpi din baie și de viezurii din întunericul de sub patul
în care dorm întotdeauna singur.

Da, nu scriu decât în momentele când uit să mai fiu trist
și dacă, scriind, nu mă simt transpus încet-încet în situația
unei fete nevoite să cânte în fața unor străini
jucând, noaptea, târziu, cărți, și care, luându-i cântecul ca vin,
și-l toarnă în pahare, înseamnă că respectiva poezie nu mă reprezintă,
drept pentru care îi pun cuvintele, în semn de renegare,
într-o pungă de plastic sau într-o pălărie veche, în ce am atunci
la îndemână, și le duc pe câmp să le scuipe cucii când zboară
de la un copac la altul, să le murdărească melcii cu albicioasele lor secreții,
să le lingă vulpile – cele turbate și cele aflate din nou în călduri –,
să le sperie șopârlele, fluturii, licuricii și să le tortureze furnicile
– și ziua, după ce se ia roua, și noaptea – cu veninul lor,
în doze experimentale.

Scriu și rescriu, tai, arunc, modific și trag toată ziua la rindea
metafore, sentimente și gânduri încă aspre la pipăit. Cel mai greu
îmi este cu versurile dispunând de vechi rezervări
pe numele altor poeți (unii dintre ei – încă nenăscuți) și mai ales
cu cele trimise de prietenul meu Amur:

un pechinez

superb și care, în lumea de dincolo, a fost ridicat la rangul de înger.

Încă îți sunt un prieten ambiguu, Iisuse. Încă mă tem să nu-mi cadă mâna, când vreau s-o întind către tine. Poate că în ochii Tăi nu sunt decât un călător într-o corabie purtată de valurile suprapuse ale vigurilor desfășurate pe teigheaua vânzătorilor de stofe: nici vâsle, nici cârmă și nici busolă. Sau doar o capră vândută la târg pentru tăiere. Un câine însetat, plin de scaieți, nevoit să supraviețuiască în sălbăticie, cu șoareci, broaște, șopârle și cârțițe căutându-se, în zori, una pe alta, pentru împerechere. Ajută-mă să înțeleg pentru ce am trăit până acum, sub stelele ca niște muște pe un tavan, ori ca niște căpușe albastre – și, totodată, să mă simt mai aproape de Tine: o linie neagră lângă o linie albă și, între ele, o sabie. Ajută-mă să-mi las deznădejdea la picioarele Tale. Să fiu, dacă se poate, un pătrat lingându-și rănile la umbra unui cerc. Umilește-mă în ochii insectelor ce seamănă cu niște bijuterii, în ochii bobocilor aurii de găscă și mai ales în ochii razelor de soare, plini întotdeauna de întrebări. Fie ca rugăciunile mele să-mi depășească, de fiecare dată, înțelegerea, încât să nu mă pot gândi, orice ar fi, decât la lucruri frumoase, în dorința mea de a renaște și nu de a muri. Scapă-mă, Doamne, de mine însumi cel care nu știe de ce a trăit până acum din greșeală în greșeală: inclusiv aceea de a Te fi asemuit, atâta vreme, cu domnișoara învățătoare găzduită la noi, în camera de păstrare, când eram mic, și care s-a străduit, în zadar, o iarnă întregă, să mă dezvețe de obiceiul de a ronțai ținuturile de cleștar de la streășina din spate a casei.

Laudă,

în primul rând, femeilor tinere și mândriei ce le sfințește chipurile, când își plimbă odraslele prin parcuri, deși, cum bine se știe, au legat rod în rușinoasele spasme ale plăcerilor trupești. Laudă celor șapte zile ale săptămânii: aceste păpuși dansatoare așezate spate în spate pe o roată orizontală, unde își mișcă picioarele, mecanic, și mâinile, în ritmul, de fiecare dată, al acelorași melodii.

Laudă soarelui (de unde știe el, în fiecare dimineață, unde sunt ferestrele caselor noastre?) și luminoșilor bulbi ai narciselor de pe mormântul din inima lumii. Să laudăm, așadar, totul, de la munții sudați, fără aparate de sudură, unul de altul, la visele noastre din tinerețe: acele vise în care iubirea era reprezentată, simbolic, de imaginea unui avion poștal zburând, la amiază, printr-o ploaie cu soare. Absolut totul: apele, mâinile verzi ale boabelor de grâu, jivinele, pe care nu le-a spurcat cu privirea niciun om, și chiar și papagalii de hârtie din vitrinele ceasornicarilor. Laudă florilor înalte ale fânețelor, dar și celor mici, lipsite doar în aparență de prestigiu și care se numără, în felul lor, printre lucrurile mai greu de împlinit ale acestei lumi.

Laudă bârnelor pe care se trece în partea cealaltă a râurilor și buruienilor crescute peste gorganele de cutii de conserve, de anvelope și de fiare ruginite, de la marginea orașelor.

Un cântec arhaic,

un cântec de altădată de jale, întors pe dos: peanul!

Atâtea ore, zi de zi, la serviciu și obișnuita pauză de masă între orele
douăsprezece și unu.

La întoarcere, spre acasă, merg de obicei pe jos, scurtând drumul pe niște
străduțe aplecate la vale

sau prin parcul unde stau, adesea, de vorbă cu un bătrân
în pantaloni scurți, care plimbă un cățeluș alb, în lesă, și închizătoarea
zgârzii: de argint.

Odată, prin fereastra deschisă a unei clădiri de cărămidă – o clădire
încă neterminată – și pomii din grădină dați în floare,
am zărit o fată cu sânii goi

aplecată peste chiuvetă. Jur că așa a fost.

Atâtea ore, zi de zi, la serviciu, iar acasă: o rochie galbenă aruncată
pe fotoliu și mirosul de morcovi,

din bucătărie, de țelină și de cartofi puși la fiert,
chiar de această rochie cu mâneci lungi și două șiruri – de asemenea
galbene – de nasturi în formă de romburi. O dor câteodată rinichii,
deși nu are rinichi. Sau poate fierea, deși nu are fiere,
și se îmbolnăvește, una-două, de friguri.

În calitate de chiriaș, n-am voie să umblu prea comod
prin camere, să mă duc în bucătărie, înainte de culcare, și să mănânc
un colț de pâine muiat în sosul rămas în tigaia cu capac de pe aragaz
sau să urmăresc, la televizor, filme din categoria
celor socotite producții cinematografice licențioase.

Când jucăm, câteodată, pocher („pas” ... „cip” ... „careu” ...) și se întâmplă
să pierd,

ea devine cealaltă: fata pe care am zărit-o aplecată peste o chiuvetă.

Alteori, dacă se întâmplă să câștig, lucrurile
iau o întorsătură destul de tulbure, în sensul că în ochii săi apar trecut
de șaptezeci de ani: un bătrân în pantaloni scurți, plimbând, pe aleile
unui parc, un cățeluș alb, în lesă, și închizătoarea zgârzii: de argint.

Singurul lucru – și cel mai inconvenabil – constă în faptul
că toate amenzile
aplicate, ori de câte ori imaginația sa este surprinsă trecând strada pe roșu,
sunt trimise, întotdeauna, pe numele meu,
de polițiștii cunoscând de mai mulți ani situația noastră
și care, procedând astfel, evită inerentele complicații cu un sever
conținut legislativ.

Așadar, galbena rochie cu două șiruri de nasturi în formă
de romburi ia, în anumite momente,
chipul acelei fete pe care nu izbutesc s-o uit,
ceea ce, desigur, nu s-ar putea, dacă amândouă nu ar fi, de fapt, nici una.

O dimineață neagră

O matinală nălucire cu un mort înconjurat de cei ce l-au iubit. Copiii veniți să-l vadă se speriau. Niște femei, îmbrăcate în negru, țipau. Îi vorbea cu voce răgușită pomul de la fereastră – și nu-l auzea. Îi vorbea izvorul – un izvor cu pantofii lustruiți de limbile calde ale vulpilor – și nu-l auzea. „Mă aflu între voi, dar sunt plecat” părea a spune chipul celui întins pe laviță, cu mâinile pe piept, în timp ce plângea și el, însă cu ochii închiși. Plângea din pricina despărțirii de propriul suflet? Plângea ca să facă și el ceva în zilele pe care le mai avea de stat pe aici? Lumânările, cristelnița, apa sfințită și-o sperietoare de ciori (aceste surori vitrege ale corbului din inima lui Poe): în ușa pe jumătate deschisă. Un mort ale cărui lacrimi erau chiar lacrimile mele. Al cărui plâns era chiar plânsul meu. Țin minte, de parcă totul ar fi fost aieva: o îndepărtată rudă-paparudă s-a întins lângă mine și, ținându-se cu greu să nu izbucnească în râs, s-a prefăcut și ea că moare. Eu eram înconjurat de cei dragi. Mie îmi vorbea gutuiul de la fereastră. Lumânările, cristelnița și găina adusă pentru a fi dată peste groapă: o găină neagră și care nu înțelegea absolut nimic din toată comedia. În ușa de la intrare, pe jumătate deschisă: o stranie sperietoare de ciori.

Doi ortaci afumați bine, seara târziu, la singura masă încă vie
dintr-o mohorâtă crâșmă de cartier,
cu sobă de teracotă și bere la halbă, țuică, rom și vin fiert
cu frunze de dafin și scorțișoară.

Îți spun eu – zice unu’ – moartea ne scapă de belele pe toți.
Și dacă nu ar urma, bă, Învierea – îi răspunde celălalt –
ar mai fi moartea noastră ceea ce este și pe care, în definitiv,
nici nu o merităm?

O discuție curmată de tânăra chelneriță cu ochi albaștri-verzui
și într-o fustă prea scurtă: nu vedeți, bre, că este ora închiderii?
Trebuie să spăl cu dero pe jos, trebuie să schimb perdelele
înnegrite de tutun
și să aranjez repede sala pentru ziua de mâine. Ți-ai dracului
de bețivi cu moartea din căpățânile voastre cu tot!

Suntem la anii tâmpelor albe. După câteva luni, pantofii de păstrare ținută în sertarul de jos al dulapului din dormitor – pe care nu i-am încălțat niciodată – au, în mod inexplicabil, tocurile tocite.

Se aud, uneori, pe culmile dealurilor, îndepărtatele scâncete ale câte unuia dintre noi prefăcut într-un lup alb și vedem, tot mai des, în amurg (în lungile amurguri de toamnă), un iepuraș cu arc alergând, de la o ușă la alta, pe coridoarele unei imense clădiri în paragină.

Toate crengile verzi ne sunt împotriva. Toate crengile uscate se cred surorile noastre, iar optimismul (cât ne este îngăduit, acum, când urcăm, una câte una, treptele anilor, de parcă am merge, legați la ochi, spre eșafod) are înțelesul unei agrafe de argint prinsă de sticla subțire a lămpii, ca să nu plesnească. „Un cufăr atât de plin, încât nu mai poate să fie închis”: bietul suflet al celor ajunși la ingrata vârstă a tâmpelor albe.